

EURÓPAI PARLAMENT

2014 - 2019

Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság

2013/0433(COD)

28.5.2015

VÉLEMÉNY

a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság részéről

a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság részére

a mezőgazdasági céllal tartott és szaporított szarvasmarhafélék, házisertés-fajták, juh- és kecskefélék, valamint lófélék klónozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról
(COM(2013)0892 – C8-0002/2014 – 2013/0433(COD))

A vélemény előadója: Jude Kirton-Darling

PA_Legam

RÖVID INDOKOLÁS

Háttér

Az állatok mezőgazdasági célú klónozása („genetikai másolás”) állat-egészségügyi és állatjóléti, a fogyasztók választási szabadságával kapcsolatos és erkölcsi kérdéseket vet fel, és hosszú távú szabályozási kihívást támaszt. A klónozást jelenleg főként tenyészállatok létrehozására alkalmazzák, és az Unióban potenciálisan forgalomba hozott élelmiszer a klónok utódaiból származna.

Az EU-ban jelenleg a klónokból származó élelmiszerek forgalomba hozatalának feltétele az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) által az új élelmiszerekről szóló 258/1997/EK rendelet szerint elvégzett tudományos élelmiszer-biztonsági értékelésen alapuló, forgalomba hozatal előtti jóváhagyás. A rendelet jelenlegi felülvizsgálata kizárja a klónozás szabályozását a rendelet hatálya alól, ezzel két külön, 2013. december 18-i bizottsági javaslat foglalkozik. A klónokból és leszármazottaikból származó élelmiszerekre vonatkozó jogszabályok hatályba lépéséig a klónozás továbbra is a 258/1997/EK rendelet hatálya alá tartozik. Az Unióban mindeddig egyetlen ipari vállalkozó sem nyújtott be engedélyezésre irányuló kérelmet klónozási technika alkalmazásával előállított élelmiszerek forgalomba hozatala vonatkozásában.

Bár az Unióban élelmiszer-termelési célból nem klónoznak állatokat, kereskedelmi célú mezőgazdasági klónozást több országban is végeznek, többek között Argentínában, Ausztráliában, Brazíliában, Kanadában és az Egyesült Államokban, de elképzelhető, hogy Chilében, Kínában, Új-Zélandon és Uruguayban is, ahol a klónozással foglalkozó vállalatok működnek.

Mivel a klónok leszármazottaiból és magukból a klónokból származó hús- és tejtermékek kezdenek megjelenni az élelmiszer-ellátási láncban, e területen fontos előrettekintő szabályokat és egyenlő versenyfeltételeket biztosítani. Fontos megjegyezni, hogy egyetlen harmadik ország sem alakított ki életképes nyomon követési és címkézési rendszereket vagy azonosítási és nyilvántartásba vételi rendszereket a klónozott állatok leszármazottai vagy a belőlük származó élelmiszerek behozatala terén.

Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság 2008-as véleményében foglalt – és 2009-es és 2010-es nyilatkozataiban ismét megerősített – következtetések és ajánlások elismerték, hogy az állategészségüggyel és állatjóléttel kapcsolatos aggályok a halálózási arány miatt a klónozási technológiára vezethetők vissza. Az állatklónozásról javasolt csomag figyelembe veszi az állatjólétet és az etikai megfontolásokat, és célja, hogy megközelítőleg 2016-ra nagyobb jogbiztonságot teremtsen a területen.

A WTO-val való összeegyeztethetőség

Az előadó alapvetően fontosnak tartja a WTO keretrendszerével – az Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezményvel (GATT), az állat- és növény-egészségügyi intézkedések alkalmazásáról szóló megállapodással (SPS) és a kereskedelem technikai akadályairól szóló

megállapodással (TBT) – való szabályozási következetesség, illetve a szabályokon alapuló rendszeren belüli egyenlő versenyfeltételek biztosítását.

A klónozási technika jelenleg nem felel meg az állatjóléti szabványoknak, és figyelembe kell venni az uniós polgárok klónozással és állatjóléttel kapcsolatos aggályait is. Nincsenek a klónozásra vonatkozó állat- és növény-egészségügyi szabványok és az élelmiszer-biztonsági kockázatokra nincs tudományos alapú bizonyíték. Mivel a klónozási technológiával kapcsolatban csak az állat-egészségüggyel és állatjóléttel kapcsolatos aggályok merülnek fel, közvetlen élelmiszer-biztonsági aggályok nem, ezért a jelenlegi javaslatoknak meg kell felelniük a GATT és a TBT-megállapodás követelményeinek.

A GATT I. és II. cikke tiltja az olyan intézkedéseket, amelyek „hasonló termékek” megkülönböztetését eredményezik. Ha a klónokból és leszármazottaikból származó élelmiszereket „összehasonlíthatóan” a hagyományos élelmiszerekkel, a javasolt intézkedések WTO-szabályokkal való összeegyeztethetősége indokolható lenne a GATT XX. cikkének kivételei szerint.

A javaslatokat az EU a kereskedelem technikai akadályairól szóló megállapodásban csak elővigyázatossági intézkedésként jelentette be, mivel a forgalomba hozatallal kapcsolatos tilalmak „műszaki előírásnak” számíthatóak, szemben a címkézési kötelezettségek bevezetésével.

Amint azt a főkatarmékekkel kapcsolatos vita (DS400 és DS401) is megmutatta, a GATT XX. cikke az állatok jólétének védelmére vonatkozik és erkölcsi aggályok miatt igazolható, amennyiben nem jelent „önkéntes és indokolatlan megkülönböztetést”.

Az előadó meggyőződése, hogy az állati klónok, embrióklónok, valamint az állati klónokból vagy leszármazottaikból származó, emberi fogyasztásra szánt élelmiszerek forgalmazásának ideiglenes tiltása a megalapozott aggályokra választ adó arányos intézkedés. Olyan alternatív intézkedések, mint az előzetes engedélyezés és címkézés ebben a kérdésben nem szüntetnék meg teljes mértékben az etikai és állatjóléti aggályokat.

MÓDOSÍTÁSOK

A Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság felkéri a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottságot és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy vegye figyelembe az alábbi módosításokat:

Módosítás 1

Irányelvre irányuló javaslat
Cím

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Javaslat

**AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A
TANÁCS IRÁNYELVE**

a mezőgazdasági céllal tartott és szaporított szarvasmarhafélék, házisertés-fajták, juh- és kecskefélék, valamint lófélék klónozásáról

Javaslat

**AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A
TANÁCS RENDELETE**

a mezőgazdasági céllal tartott és szaporított szarvasmarhafélék, házisertés-fajták, juh- és kecskefélék, valamint lófélék klónozásáról

(E módosítás a teljes szövegre vonatkozik. Elfogadása esetén a szövegben mindenütt el kell végezni a szükséges módosításokat.)

Indokolás

A rendelet jogi eszközként történő használata fokozza a jogbiztonságot és garantálja a következetes végrehajtást, tiszteletben tartva egyúttal a szubszidiaritás és az arányosság elvét.

Módosítás 2

**Irányelvre irányuló javaslat
3 preambulumbekkezdés**

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(3) Az Unió mezőgazdasági szakpolitikájának célkitűzéseit, az EFSA legújabb tudományos értékeléseinek eredményeit és a Szerződés 13. cikkének állatjóléti követelményeit figyelembe véve a tenyésztés céljából tartott állatok bizonyos fajtái esetében ésszerű a klónozás alkalmazásának ideiglenes betiltása.

(3) Az Unió mezőgazdasági szakpolitikájának célkitűzéseit, az EFSA legújabb tudományos értékeléseinek eredményeit és a Szerződés 13. cikkének állatjóléti követelményeit figyelembe véve a tenyésztés céljából tartott állatok bizonyos fajtái esetében ésszerű a klónozás alkalmazásának betiltása.

Módosítás 3

**Irányelvre irányuló javaslat
3 a preambulumbekkezdés (új)**

(3a) Az állati klónokból és szaporítóanyagaikból származó élelmiszerekre vonatkozásában létrehozott nyomon követhetőségi rendszerek támogatják az e rendelet által tartalmazott intézkedések érvényesítését különösen azáltal, hogy hasznos információkat biztosítanak az illetékes hatóságok és a gazdasági szereplők számára. A Bizottságnak ezért arra kell törekednie, hogy a kétoldalú és többoldalú szinten folyamatban lévő és jövőbeli kereskedelmi tárgyalások keretében kötelezettségvállalásokat kapjon e tekintetben az Unió azon kereskedelmi partnereitől, amelyek az állatok klónozását mezőgazdasági célból végzik;

Módosítás 4

Irányelvre irányuló javaslat 5 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) A klónozási technikának a felhasznált állatok jólétére gyakorolt hatásáról rendelkezésre álló tudásanyag várhatóan bővülni fog. A klónozási technika idővel valószínűleg fejlődni fog. Következésképpen a **tiltásokat csak átmenetileg indokolt alkalmazni**. Ezért ezt az irányelvet ésszerű időn belül felül kell vizsgálni, figyelembe véve a tagállamok **végrehajtás** során szerzett tapasztalatait, a tudományos és technikai haladást és a nemzetközi fejleményeket.

Módosítás

(5) A klónozási technikának a felhasznált állatok jólétére gyakorolt hatásáról rendelkezésre álló tudásanyag várhatóan bővülni fog. A klónozási technika idővel valószínűleg fejlődni fog. Következésképpen a **tiltások felülvizsgálhatók és/vagy naprakészé tehetők az említett klónozási módszerben észlelt egyértelmű javulások esetén**. Ezért ezt a **rendeletet** ésszerű időn belül felül kell vizsgálni, figyelembe véve a tagállamok **alkalmazás** során szerzett tapasztalatait, a tudományos és technikai haladást, **a fogyasztók benyomásaiban bekövetkezett változásokat** és a nemzetközi fejleményeket, **különösen a kereskedelmi forgalmat és az Unió kereskedelmi kapcsolatait**.

Módosítás 5

Irányelvre irányuló javaslat 5 a preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(5a) Az embrióklónok, állati klónok, az állati klónokból származó élelmiszerek, az állati klónok szaporítóanyagai, illetve az azokból származó élelmiszerek a GATT III. cikke (4) bekezdésének értelmében nem tekinthetők az embriókhoz, állatokhoz, az állatokból származó élelmiszerekhez, a szaporítóanyagokhoz, illetve az azokból származó élelmiszerekhez hasonló termékeknek.

Módosítás 6

Irányelvre irányuló javaslat 5 b preambulumbekkezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(5b) Az állatok klónozására, az állati klónok és embrióklónok forgalomba hozatalára, valamint az állati klónokból származó élelmiszerek, a szaporítóanyagok, illetve az azokból származó élelmiszerek forgalomba hozatalára vonatkozó tiltás a közérkölc és az állati egészség védelme érdekében szükséges intézkedés a GATT XX. cikke értelmében.

Módosítás 7

Irányelvre irányuló javaslat 1 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

b) az **embrió-** és állati klónok forgalomba hozatala.

b) az **embrióklónok**, állati klónok és az **állati klónok szaporítóanyagainak** forgalomba hozatala.

Módosítás 8

Irányelvre irányuló javaslat
3 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Átmeneti tilalom

Tilalom

Módosítás 9

Irányelvre irányuló javaslat
3 cikk – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

A tagállamok átmenetileg megtiltják:

(1) Tilos:

Módosítás 10

Irányelvre irányuló javaslat
3 cikk – b a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

ba) az állati klónokból származó élelmiszereket.

Módosítás 11

Irányelvre irányuló javaslat 3 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1a) Az olyan állati eredetű élelmiszerek esetében, amelyek olyan harmadik országból származnak, ahol a klónokból származó élelmiszerek, a szaporítóanyagok, illetve az azokból származó élelmiszerek legálisan forgalomba hozhatók vagy exportálhatók, a tagállamok gondoskodnak arról, hogy ezek csak a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 48. és 49. cikkének vonatkozó importfeltételei szerint kerülhessenek forgalomba az Unióban. A tagállamok gondoskodnak továbbá arról, hogy semmilyen állati klónokból származó élelmiszert, szaporítóanyagokat, illetve az azokból származó élelmiszert ne exportáljanak az Európai Unióba e harmadik országokból.*

** Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 882-L 29/2004/EK rendelete a takarmány- és élelmiszerjog, valamint az állat-egészségügyi és az állatok kíméletére vonatkozó szabályok követelményeinek történő megfelelés ellenőrzésének biztosítása céljából végrehajtott hatósági ellenőrzésekről (HL L 165., 2004.30.4., 1. o.).*

Módosítás 12

Irányelvre irányuló javaslat 3 cikk – 1 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1b) Hasonlóképp, a tagállamok gondoskodnak arról, hogy sem állati klónokat vagy embrióklónokat, se állati klónok szaporítóanyagait ne hozzák be az

Unióba, és hogy az olyan harmadik országokból behozott élelmiszer, amelyekben engedélyezett az állatok mezőgazdasági célú klónozása, megfeleljen az uniós élelmiszerjog követelményeinek vagy az azokkal az Unió által legalább egyenértékűnek elismert követelményeknek.

Módosítás 13

Irányelvre irányuló javaslat 5 cikk – 2 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg

b) a tudományos és technikai előrehaladás, különös tekintettel a klónozás állatjóléti vonatkozásaira;

Módosítás

b) a tudományos és technikai előrehaladás, különös tekintettel a klónozás állatjóléti vonatkozásaira **és a fogyasztók benyomásaira;**

Módosítás 14

Irányelvre irányuló javaslat 5 cikk – 2 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) nemzetközi fejlemények.

Módosítás

c) nemzetközi fejlemények, **és különösen e rendelet által a kereskedelmi forgalomra és az Unió kereskedelmi kapcsolataira gyakorolt hatás.**

Módosítás 15

Irányelvre irányuló javaslat 6 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

6. cikk
Átültetés

Módosítás

törölve

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek [dátum = az irányelv átültetésének dátuma után 12 hónappal]-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

Módosítás 16

Irányelvre irányuló javaslat 8 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg

8. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Módosítás

törölve

Módosítás 17

Irányelvre irányuló javaslat 8 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

8a. cikk

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi

tagállamban.

ELJÁRÁS

Cím	A mezőgazdasági céllal tartott és szaporított szarvasmarhafélék, házisertésfajták, juh- és kecskefélék, valamint lófélék klónozása	
Hivatkozások	COM(2013)0892 – C7-0002/2014 – 2013/0433(COD)	
Illetékes bizottságok A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	ENVI 16.1.2014	AGRI 16.1.2014
Véleményt nyilvánított A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	INTA 16.1.2014	
A vélemény előadója A kijelölés dátuma	Jude Kirton-Darling 3.9.2014	
55. cikk - Közös bizottsági ülések A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	17.12.2014	
Vizsgálat a bizottságban	14.4.2015	6.5.2015
Az elfogadás dátuma	28.5.2015	
A zárószavazás eredménye	+: -: 0:	34 6 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	William (The Earl of) Dartmouth, Maria Arena, Tiziana Beghin, David Borrelli, Daniel Caspary, Marielle de Sarnez, Santiago Fisas Ayxelà, Christofer Fjellner, Eleonora Forenza, Yannick Jadot, Ska Keller, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, Jörg Leichtfried, David Martin, Emmanuel Maurel, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Alessia Maria Mosca, Franz Obermayr, Artis Pabriks, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Tokia Saïfi, Matteo Salvini, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Iuliu Winkler, Jan Zahradil	
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Goffredo Maria Bettini, Dita Charanzová, Georgios Eptideios, Seán Kelly, Sander Loones, Frédérique Ries, Adina-Ioana Vălean, Jarosław Wałęsa	